

**DET 17. NASJONALE SEMINAR OM
HYDROGEOLOGI OG MILJØGEOKJEMI**
Tirsdag 11. og onsdag 12. mars 2008
Knut S. Heiers konferansesenter, NGU
Leiv Eirikssons vei 39. Lade. Trondheim

Program

11. mars 2008

09.00-09.30 Registrering og kaffe

09.30-09.35 Åpning av seminaret v/adm.dir. Morten Smelror

HYDROGEOLOGI

Tema: Hydrogeologi i Norge: Fra Darcy til i dag

Ordstyrer: Randi Kalskin Ramstad

09.35-10.20 *Key-note: Streiftog i norsk hydrogeologi*
Knut Ellingsen, hydrogeolog

10.20-10.40 *Hydrologi i urbaniserte områder som faktor for bevaring av arkeologiske verdier*
Sjur Helseth, Riksantikvaren

10.40-11.00 *Et historisk perspektiv på sikkerhet og beskyttelse ved norske vannverk*
Sylvi Gaut, NGU

11.00-11.10 *Spørsmål*

11.10-11.30 *Pause*

11.30-11.50 *Pathogens in the subsurface – mobility and attenuation*
Hanne M.L. Kvitsand, NTNU

11.50-12.10 *Innrapportering av brønner og grunnvannsrapporter til NGU: Bruk av data og forvaltning av lovverket*
Pål Gundersen, NGU

12.10.-12.30 *Betydning av grunnvanns- og markvannsførhold for tilsig og kraftsituasjon*
Hervé Colleuille, NVE m.fl.

- 12.30-12.40 *Spørsmål*
- 12.40-13.00 *Kort presentasjon av postere* (3 min. hver)
- 13.00-13.30 *Lunsj*
- 13.30-14.00 *Kaffe med postersesjon*

Ordstyrer: Kirsti Midttømme

- 14.00-14.20 *Hydrogeologisk kartlegging av en skjult akvifer: Numedalsprosjektet*
Atle Dagestad, Aline Saintot, Hans de Beer og Einar Dalsegg, NGU

Tema: Utviklinger innen hydrogeologi i Norge

- 14.20-15.05 *Key-note: Termogeologi – et nytt (og gammelt) fag; Framtiden for hydrogeologer?*
David Banks, Holymoor Consultancy

- 15.05-15.15 *Spørsmål*

- 15.15-15.30 *Pause*

- 15.30-15.50 *Kan hydrogeologi hjelpe oss å redusere energiforbruket?*
Ingrid Flatland Dyrud, Høgskolen i Telemark og Sweco Norge AS

- 15.50-16.10 *Akkerhaugen Gartneri; utredning av muligheter for ATES*
Hans de Beer, NGU

- 16.10-16.30 *Noen problemstillinger med energibrønner. Behov for økt aktsomhet på industriområder?*
Olav Lind, Sweco Norge AS

- 16.30-16.50 *Submarine Groundwater – The last frontier in hydrogeology*
Fridtjov Ruden, Ruden AD AS

- 16.50-17.00 *Spørsmål og diskusjon*

- 19.00 **Seminarmiddag på NGU**

----0----

POSTERE

Hydrogeological modelling in Brumunddal area

Tesfamariam Berhane Abay, UiO

Reactivity of alum and black shale in the Oslo region, Norway

Abreham Yacob Abreham, UiO

(Presentasjonen er ikke tilgjengelig)

What can we learn from GPR tomography?

M. Bagher Farmani, UiO m.fl.

(Presentasjonen er ikke tilgjengelig)

Biotilgjengelighet av tungmetaller i barnehagejord i Oslo

Grethe Fremo, NTNU

Landfill gas from waste sites in Norwegian cities: challenges for climate and human health

Henning K.B. Jensen, NGU

Bruk av aktivt karbon i tynn tildekking av forurensede sedimenter

Silje Nag, NTNU

----0----

12. mars 2008

MILJØGEOKJEMI

Ordstyrer: Henning K.B. Jensen

- 09.00-09.45 **[Key-note: The Geochemical Impact of Civilization; Why Geochemistry in the Anthropocene Period Matters](#)**
Dr. Marty Goldhaber, USGS
- 09.45-10.15 ***The Future of Geochemistry at Geological Surveys***
Clemens Reimann, NGU
(Presentasjonen er ikke lagt ut, ta ev. kontakt med foredragsholder)
- 10.15-10.35 **[Selected Pharmaceutical Residues in Norwegian Sewage Treatment Plants and the Adjacent Aqueous Environment - An environmental study with focus on climate and treatment technology influences](#)**
Tone Helland, NTNU
- 10.35-10.45 ***Spørsmål***
- 10.45-11.05 ***Pause***
- 11.05-11.25 **[Occurrence and origin of hydrocarbons in bottom sediments from south-western Barents Sea](#)**
Stepan Boitsov and Jarle Klungsoyr, Havforskningsinstituttet
- 11.25-11.45 **[A regional geochemistry survey of the surficial deposits of Spitsbergen](#)**
Tor Erik Finne and Rolf Tore Ottesen, NGU
- 11.45-12.05 **[Mose og epifyttisk lav som indikator på luftforurensning i Øst-Finnmark](#)**
Ragnhild Oline Eliassen, NTNU
- 12.05-12.15 ***Spørsmål***
- 12.15-13.15 ***Lunsj***

Ordstyrer: Henning K.B. Jensen

- 13.15-13.35 **[Lead in the Norwegian environment: Contribution from natural and anthropogenic sources](#)**
Eiliv Steinnes, NTNU
- 13.35-13.55 ***Heavy metals in the pristine Norwegian environment: man made (LRT) or nature at work?***
Clemens Reimann, NGU
(Presentasjonen er ikke lagt ut, ta ev. kontakt med foredragsholder)
- 13.55-14.15 **[A geochemical survey of topsoil in Porsgrunn – first results](#)**
Yngvil Holt, NTNU

- 14.15-14.35 [*Økt oppløsning av olivin som et ledd i CO₂ lagring*](#)
Tove Annette Haug, NTNU
- 14.35-14.45 *Spørsmål*
- 14.45-15.00 *Pause*
- 15.00-15.20 [*PCBs from local sources on Svalbard*](#)
Morten Jartun, Tore Volden and [Rolf Tore Ottesen](#), NGU
- 15.20-15.40 [*Geokjemiske fordelinger har fraktale dimensjoner*](#)
Bjørn Bølviken, geokjemiker
- 15.40-16.00 *Principal Component Analysis (PCA) and Factor Analysis with geochemical data: problems and possibilities*
Clemens Reimann, NGU
(Presentasjonen er ikke lagt ut, ta ev. kontakt med foredragsholder)
- 16.00-16.10 *Spørsmål og diskusjon*
- 16.10-16.20 *Utdeling av Norsk hydrologiråds pris for beste studentforedrag og -poster*
- 16.20 *Avslutning*